

MAL-VERKOSTON TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 1.1.-31.8.2024

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä hallinnoi kansallista maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) -verkostoa. Työn tavoitteena on tukea jäsenyhteisöjen monipuolista MAL-suunnittelua.

Vuonna 2024 verkostoon kuuluu:

- 18 jäsenkaupunkia tai -seutua
- Ministeriöt: YM, TEM, VM, LVM
- Valtion virastot: Traficom, Väylä, ARA
- Kuntaliitto
- Kumppaneina: Aalto-yliopisto, Suomen ympäristökeskus SYKE, Tampereen yliopisto

Toimintaa ohjaa ohjausryhmä, joka koostuu valtion ja Kuntaliiton toimijoista sekä yhdeksästä kaupunkiseutuedustajasta. Ohjausryhmä kokoontuu 5–6 kertaa vuodessa. Vuonna 2024 ohjausryhmää johtaa Traficom ja Porin kaupungin edustajista koottu puheenjohtajisto.

Verkoston koordinaatio tukeutuu Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän panokseen ja seutuyhteistyön kokemuksiin. MAL-verkoston rahoituksella seutuyksikössä työskentelee kaksi henkilöä. Verkoston koordinaattorit osallistuvat tarvittaessa valtakunnallisiin työryhmiin sekä Tampereen kaupunkiseudun asiantuntijatyöryhmien työskentelyyn.

MAL-verkoston asiasisällöt painottuvat 2024 seuraaviin pääteemoihin:

- Elinkeinojen kehittämisen ja mal-suunnittelun yhteistyö
- Urbanin asuin- ja elinympäristöjen laatu, kestävyys ja terveellisyys sekä ikäystävällinen asuin- ja elinympäristö
- Kestävän liikkumisen ja liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyö, erityisesti SUMP (kestävä kaupunkiliikenne) -suunnittelu

Toiminnan kehittämiskokonaisuudet

Elinvoimaiset kaupunkiseudut -teemaverkoston hankekokonaisuus

TEM:n rahoittama Elinvoimaiset kaupunkiseudut -teemaverkosto hankekokonaisuus päättyi 30.4.2024. Hankkeen tuloksista viestittiin jäsenyhteisöille ja sidosryhmille Uutiskirjeessä, Päättöseminaarin muodossa huhtikuussa sekä kirjoitettiin sisällöllinen loppuraportti Suomen Ympäristökeskuksen [julkaisusarjaan](#).

Asuin- ja elinympäristön laadun ja ikäystävällisyyden edistäminen

Asuin- ja elinympäristöjen monimuotoisuuden ja laatua edistetään hankkeistamalla ja toteuttamalla ympäristöministeriön rahoittama: *Monimuotoistuva ja laadukas asuin ympäristö kaupunkiseuduilla – asuin- ja elinympäristön huomioiminen seudullisessa suunnittelussa -hanke*. Hanke on käynnistynyt huhtikuussa 2024 ja kestää vuoden loppuun saakka. Hanketta ohjaa MAL-verkoston ohjausryhmä sekä hankkeelle muodostettu valtakunnallinen projektiryhmä.

Kaupunkiseutujen ikäystävällisyyttä edistetään ympäristöministeriön, ARA:n, Aalto-yliopiston, Suomen ympäristökeskuksen, MAL-verkoston ja WHO:n Ikäystävälliset kaupungit verkoston yhteistyökokonaisuudella vuosina 2024-2025. Hankekokonaisuudella lisätään ikäystävällisten asuin- ja elinympäristöjen tietopohjaa ja hyvien käytäntöjen leviämistä. Hankekokonaisuutta ohjaa ministeriöstä, ARasta ja hanketoteuttajista koottu ohjausryhmä. MAL-verkoston osuus keskittyy kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteen ikäystävällisyyteen. Tätä tavoitetta vasten alkuvuonna on muodostettu *Ikäystävällisten kaupunkiseutujen kehittäminen* -hanke yhdessä YM:n ja SYKE:n kanssa. IKI-ympäristöt hanke päättyy vuoden 2024 lopussa. Hankkeessa on järjestetty webinaari toukokuussa 2024. Seutuanalyysi-työpaja pidetään 6.9.2024 ja Ikäyställiset kaupunkiseudut foorumi loka-marraskuussa 2024.

Kestävän liikkumisen ja liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön -suunnittelu

Osuudessa päätettiin Traficom, ympäristöministeriön, MAL-verkoston koordinaation ja seutujen yhteinen Kaupsu SUMP -hanke kaupunkiseututasoisen kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman eli SUMP-suunnittelun kehittämiseksi. Työ raportoitiin alkuvuonna 2024 tuloswebinaarissa ja laatimalla loppuraportti ja ohjeistus seudullisesta SUMP-suunnittelusta Traficom [julkaisusarjassa](#).

Käynnistettiin vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran maankäytön kehittämisen hyvien käytäntöjen selvityshanke: VAIHTO-hanke, yhdessä valtion liikennehallinnon kanssa. Hanke käynnistyi helmikuussa 2024 ja kestää vuoden loppuun. Hankkeessa on jo toteutettu 2 yhteistyötilaisuutta (kolmas järjestetään lokakuun lopussa) sekä laaja jakeluinfran kehittämiseen keskittyvä haastattelukierros. Hanketta ohjaa valtakunnallinen ohjausryhmä, ja se tukee valtion tavoitetta EU:n AFIR asetuksen toteuttamiseksi ja kaupunkiseutujen omia tavoitteita tieliikenteen käyttövoimien vaihtoehtoisen jakeluinfran kehittämiseksi.

Kesällä 2024 käynnistettiin valmistelut vuoden 2024 Vuosiseminaarista (27.11.2024 Paasitornissa Helsingissä sekä verkossa) sekä vuoden 2025 toiminnan suunnittelu.